

DOCUMENT DE POZIȚIE

Septembrie 2012

CONSILIUL DE COORDONARE NAȚIONALĂ A PACTELOR REGIONALE
PENTRU OCUPARE SI INCLUZIUNE SOCIALĂ

CU PRIVIRE LA
SITUATIA
PROGRAMULUI
OPERATIONAL
SECTORIAL
DEZVOLTAREA
RESURSELOR
UMANE 2007-2013

**CONSILIUL DE COORDONARE NAȚIONALĂ A PACTELOR
REGIONALE PENTRU OCUPARE SI INCLUZIUNE SOCIALĂ**

detalii in legatură cu acest document:

Secretariatul Tehnic Permanent al
Pactului Regional Nord-Vest pentru Ocupare și Incluziune Socială
Strada Fluerasului nr. 3, 400073, Cluj-Napoca
tel: 0264-412527 email: lorin.ghiman@ifes.ro

REZUMAT 1/2

POSDRU: DE LA OPORTUNITATE...

Implementarea Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane reprezintă o oportunitate rară pentru toți actorii implicați, cu impact pozitiv major la toate nivelele. Buna derulare a programului aduce după sine beneficii importante:

Sprrijin pentru peste 1,6 milioane de cetățeni ai României pentru creșterea șanselor lor la o viață mai bună prin educație, formare profesională continuă, măsuri active de ocupare, intervenții complexe în sprijinul grupurilor și a persoanelor defavorizate;

20.000-30.000 de locuri de muncă în cele câteva mii de proiecte derulate cu finanțarea disponibilă, și o dinamizare bine-venită a sectorului non-guvernamental și a serviciilor sociale și educaționale;

Venituri directe la bugetul de stat de 1,5 – 1,9 mld. Euro din taxe și impozite, cu efecte pozitive și de durată asupra economiei și a balanței de plăți.

...LA POVARA:

Situația actuală se prezintă, însă, cu totul altfel:

Relația dificilă cu CE, datorată în principal incapacității autorităților de a demonstra un management de program eficient, a dus la suspendări ale plăților, la corecții financiare și la o rată de absorbție de abia 7,73%.

Blocarea de facto a plăților interne în ultimele 6 luni (plăți totale de doar 436 mil. Lei, aprox. 3,38%) și acumularea în continuare de restanțe în plată către beneficiari, în ciuda obligațiilor contractuale asumate de statul român afectează grav buna desfășurare a programului.;

Precizăm că decizia vehiculată actualmente de alocare a aprox. 400 mil. Lei pentru efectuarea de plăți este insuficientă și superficială, fiind puțin probabil ca încă o tranșă de 3% să acopere toate cererile de rambursare restante; pe măsură ce autoritățile de management vor aviza aceste cereri, în lipsa unei finanțări continue, vor exista noi blocaje.

Toată povara programului este trecută pe umerii beneficiarilor, care operează într-un context marcat de nesiguranță financiară, arbitrar al reglementărilor și haos birocratic.

PERICOLE MAJORE

Blocarea sau sistarea a aproximativ 2500 de proiecte aflate în derulare, cu consecințe majore asupra sectorului privat profit și non-profit, asupra a numeroase instituții și autorități publice, și, în cele din urmă, asupra economiei naționale.

Peste 20.000 de locuri de muncă puse sub semnul întrebării.

Distrugearea sectorului ong

PROBLEMELE PROGRAMULUI SESIZATE DE BENEFICIARI

Întârzierile în procesarea și plata cererilor de rambursare,

Numeroasele abuzuri din partea autorităților de management, care uzează constant de practica modificării regulilor în timpul jocului,

Lipsa de transparență a deciziilor care afectează cadrul de implementare a proiectelor, și care generează reglementări haotice și alambicate,

Cultura organizațională precară la nivelul administrației Programului, caracterizată prin birocrăție, comunicare unidirecțională și refuzul asumării răspunderii.

REZUMAT 2/2

AUTORITĂȚILE ROMÂNE POT DEVENI PARTE A SOLUȚIEI PRIN:

- 1.** Asumarea concluziilor raportului de audit al Comisiei Europene în adevăratul lor înțeles, adică procentul de corecție adus plăților deja efectuate de către Comisie să fie suportat de către statul român, ca amendă administrativă, fără a fi transpus prin măsuri explicite sau implicite asupra beneficiarilor.
- 2.** Asigurarea continuă și fără sincope a fondurilor necesare pentru plățile interne către beneficiari, în condițiile unei informări complete și corecte asupra necesarului între ministerele implicate.
- 3.** Introducerea în contractul de finanțare a unei mențiuni explicite cu privire la recunoașterea titlului executoriu al cererilor de rambursare, avizate cu bun de plată.
- 4.** Emiterea unui act normativ pentru anularea dobânzilor și penalităților aplicate beneficiarilor și partenerilor acestora care sunt în blocaj financiar pentru că statul nu și-a respectat obligațiile de plată.
- 5.** Elaborarea rapidă a procedurilor de recuperare a TVA plătite în cadrul proiectelor POSDRU de către beneficiari societăți comerciale, și plata rapidă a sumelor aferente către aceștia.
- 6.** Simplificarea și clarificarea procedurilor de achiziții publice.
- 7.** Angajarea de personal suplimentar competent în instituțiile responsabile cu managementul programului, și îmbunătățirea remunerației acestora, în legătură cu criteriile de performanță bine definite și monitorizate; subcontractarea unor activități și competențe, cu o supraveghere atentă a standardelor de calitate; responsabilizarea personalului prin definirea clară a responsabilității individuale și instituirea de măsuri corective și punitive pentru deficiențe majore în executare sarcinilor de serviciu.
- 8.** Retragera oricăror instrucțiuni sau decizii care nu sunt în conformitate cu legislația națională sau europeană.
- 9.** Operaționalizarea eficientă a unor comitete de monitorizare a POSDRU la nivel național și regional.

SUMAR

CINE ȘI CÎȚI SUNT CEI CARE IMPLEMENTEAZĂ PROIECTE FINANȚATE PRIN POSDRU 2007-2013? **2**

CARE ESTE IMPACTUL IMPLEMENTĂRII PROIECTELOR POSDRU? **4**

COSTURI VERSUS BENEFICIILOR PENTRU STATUL ROMÂN ÎN IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI **6**

SITUAȚIA CURENTĂ ÎN DERULAREA POSDRU **8**

PROBLEME SEMNALATE DE BENEFICIARI ÎN MANAGEMENTUL PROGRAMULUI ȘI ÎN RELAȚIA CU AM POSDRU **9**

PROGNOZE **11**

CAUZE **13**

PROPUNERI **16**

PACTELE REGIONALE PENTRU OCUPARE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ ȘI CONSILIUL DE COORDONARE NAȚIONALĂ

Cele 8 Pacte Regionale pentru Ocupare și Incluziune socială grupează, în structuri asociative cu sau fără personalitate juridică, peste 800 de organizații active în domeniul dezvoltării resurselor umane, având implicate în implementarea a aproximativ 25% din proiectele derulate prin POSDRU. Înființate încă din 2005/2006, la inițiativa Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse în concordanță cu strategia pentru pregătirea absorbției fondurilor structurale, ele sunt identificate drept entități partenoriale resursă în perioada post-aderare.

Cu sprijinul tehnic asigurat de Secretariatele Tehnice Permanente active la nivelul fiecărei regiuni, Pactele regionale au evoluat în ultimii 4 ani, devenind, cu o medie de aproximativ 100 de membri în fiecare dintre acestea, structuri reprezentative a intereselor în domeniul resurselor umane. De asemenea, au format și consolidat, la nivelul fiecărei regiuni, competențele de dezvoltare de politici, de planificare, implementare și reprezentare a intereselor, necesare activităților de dezvoltare a resurselor umane, finanțate din fonduri structurale¹.

Consiliul de Coordonare Națională a luat ființă în vara acestui an, pentru a putea reprezenta mai eficient poziția Pactelor Regionale pentru Ocupare și Incluziune Socială în relația cu autoritățile centrale, demers necesar cu precădere în contextul programării viitorului exercițiu financiar al fondurilor structurale și de coeziune în România, și solicitat de evoluția îngrijorătoare a Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

CONSILIUL DE COORDONARE NAȚIONALĂ REPREZINTĂ VOCEA COMUNĂ A PESTE 800 DE INSTITUȚII ȘI ORGANIZAȚII, PARTICIPANȚI ACTIVI ÎN PROGRAMELE DE DEZVOLTARE A RESURSELOR UMANE FINANȚATE DIN FONDURI STRUCTURALE.

ROLUL DOCUMENTULUI DE POZIȚIE

Prezentul document este o inițiativă a Consiliului de Coordonare Națională a Pactelor, conform misiunii sale de reprezentare a intereselor membrilor din toate regiunile. El vine să ofere tuturor celor implicați și interesați o imagine clară, bazată pe date și experiențe concrete, asupra Programului Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane, din perspectiva beneficiarilor proiectelor de finanțare. În același timp, în interesul comun al autorităților responsabile și al beneficiarilor, oferă o serie de propuneri concrete pentru eficientizarea programului.

Sperăm ca măcar acum, când cel mai important instrument de sprijin financiar pentru investiții în oamenii României a devenit din oportunitate o povară, autoritățile responsabile să ia măsurile care se impun, lăsând în urmă pentru totdeauna cei mai bine de 5 ani de management aproximativ, marcat de sincope și măsuri lipsite de consistență.

¹ <http://stp-nv.ro/attachments/news/RAPORT%2BFINAL%2BPACTE%2BREGIONALE.pdf>

CINE ȘI CÎȚI SUNT CEI CARE IMPLEMENTEAZĂ PROIECTE FINANȚATE PRIN POSDRU 2007-2013?

APROAPE 2500 DE PROIECTE CONTRACTATE, ANGAJÂND MII DE PARTENERI DIN
ȚARĂ ȘI DIN STRĂINĂTATE, DE TOATE PROFILELE ȘI DIMENSIUNILE

În cele 2464 de proiecte contractate, au fost implicați câteva mii de parteneri din mediul academic, educațional și de cercetare (majoritatea universităților din România, institute naționale de cercetare, peste 1500 de școli), parteneri sociali și sectorul non-guvernamental (principalele sindicate și patronate, o mare parte a camerelor de comerț, majoritatea actorilor ne-guvernamentali semnificativi), administrație publică (ministere, agenții de ocupare, instituții ale prefectului, consilii județene și locale), agenții guvernamentale, servicii deconcentrate, precum și o mare parte a companiilor de training și consultanță din România.

Dincolo de impresia generală că POSDRU e un câmp de participare a unor simple ONG-uri sau a organizațiilor din sectorul educațional, trebuie remarcată, așadar, eterogenitatea partenerilor: mari angajatori din industrie (Pirelli, ALRO, Siemens, Bosch Rexroth, Michelin, Continental, Unilever, Schaeffler), bănci (Banca Transilvania, Raiffeisen Bank, Piraeus Bank, Volksbank), firme de consultanță (Ernst & Young), societăți de certificare (TUV Rheinland), centre medicale de renume (Institutul Oncologic Cluj), institute naționale de cercetare și chiar Academia Română.

ZECI DE INSTITUȚII DE PRESTIGIU DIN STRĂINĂTATE IMPLEMENTEAZĂ, ALĂTURI DE
PARTENERI ROMÂNI, PROIECTE DESTINATE CREȘTERII CALITĂȚII RESURSELOR
UMANE ÎN ROMÂNIA

POSDRU nu mai e demult doar o simplă "afacere" românească. Enumerăm doar câteva din zecile de organizații de renume din aproape toate statele membre ale UE, ce participă ca parteneri în proiecte, din diverse domenii, precum:

- Educație superioară (numeroase universități europene de prestigiu, precum cele din Paris, Roma, Londra, Bordeaux, Leuven, Toulouse, Limoges, Perugia, Montpellier, Leon, Lisabona, Dublin)
- Consultanță, training, dezvoltare antreprenorială (Oxford Management, Renault Consulting, European School of Management ESCP-EAP, Association Nationale pour la Formation Automobile)
- Cultură (Teatro alla Scala Milano)
- Cercetare și inovare (IPTS - Joint Research Centre of the European Commission, Fraunhofer Institut, Steinbeis-Transferzentrum, Danish Technological Institute, Istituto Regionale di Ricerca della Lombardia)
- Actori non-guvernamentali (European Federation of Public Service Employees, European University Association, European Public Law Organisation, European Construction Industry Federation, Deutscher Gewerkschaftsbund, Uniao Geral de Trabalhadores, Austrian Association of Social Workers)

- Organizații internaționale (UNESCO - CEPES)

- Autorități publice, centrale, regionale sau locale (Bundesministerium fur Justiz, The Planning and Priorities Co-ordination Division with the Office of the Prime-Minister, Bayerische Staatsministerium fur Arbeit und Sozialordnung, Familie und Frauen, ESF Agenschaap Vlandern, The Swedisch ESF Council, Provincia Autonoma di Trento, Regione Emilia-Romagna, Regione Marche, Provincia Autonoma din Bolzano, Regione Veneto)

CARE ESTE IMPACTUL IMPLEMENTĂRII PROIECTELOR POSDRU?

Valoarea totală a POSDRU este de 4,08 mld EUR. Dincolo de indicatorii de program, care sunt urmăriți prin realizarea proiectelor, impactul direct și imediat al implementării proiectelor finanțate prin POSDRU poate fi estimat prin prisma contribuției la mai mulți indicatori: locuri de muncă, venituri la bugetul de stat, balanța de plăți, efectul multiplicator în economie.

PESTE 20000 DE LOCURI DE MUNCĂ

PESTE 20.000 DE LOCURI DE MUNCA sau oportunitati de angajare similare, au fost create direct în cadrul proiectelor POSDRU, cu referire strict la personalul implicat în implementare și plătit din fondurile europene (personal din învățământul universitar și preuniversitar, traineri, consultanți, evaluatori, specialiști în resurse umane, personal managerial și administrativ, contabili, juriști, auditori, tehnicieni, cercetători). Această estimare este mai degrabă prudentă, având în vedere obligația beneficiarilor de a menține cel puțin 5 poziții (managerul de proiect, consilierul juridic, responsabilul financiar, expertul contabil, auditorul), la care se adaugă alți experți tehnici, traineri, consilieri, consultanți, asistenți administrativi).

VENITURI LA BUGETUL DE STAT: ÎNTRE 1 ȘI 1,5 MLD. EURO

ÎNTRE 1 ȘI 1,5 MLD. EURO VENITURI BUGETARE DIN TAXE ȘI IMPOZITE asupra salariilor plătite poate încasa statul român, având în vedere că ponderea principală în bugetele de proiecte o dețin cheltuielile salariale, într-un procentaj ce poate atinge chiar 3/4 din bugetul unui proiect.

Trebuie evidențiat că veniturile directe ale statului român din implementarea POSDRU sunt direct proporționale cu ponderea salariilor în cheltuielile totale ale programului.

VENITURI DIN TVA: APROX. 350 MIL EURO

APROXIMATIV 350 DE MIL. EUR pot fi încasați de către statul român, ca urmare a aplicării taxei pe valoarea adăugată, asupra consumului generat de către salariații din proiecte, având în vedere că veniturile nete încasate de către aceștia se îndreaptă aproape în întregime spre consum.

EFFECTUL MULTIPLICATOR ÎN ECONOMIE: APRECIABIL

Dincolo de încasările statului, impulsul intrării fondurilor POSDRU în circuitul economic este semnificativ, cu efecte notabile asupra dinamicii economiei naționale. De altfel, în condițiile scăderii investițiilor străine, a strangulării cererii interne în urma măsurilor de austeritate, fondurile europene în general reprezintă una din puținele alternative de relansare.

Nu este scopul prezentului document de a efectua o analiză detaliată și a estima o valoare a factorului de multiplicare a cererii agregate și a altor efecte indirecte

induse de aceasta (cifra de afaceri, locuri de muncă, venituri din taxe și impozite etc) și resimtite în final în creșterea economică. Afirmatia pe care o facem se bazează pe experiențele similare din alte state membre UE.

ECHILIBRAREA BALANȚEI DE PLĂȚI

Într-o perioadă în care acoperirea deficitului de cont curent este îngreunată de scăderea volumului investițiilor străine și a transferurilor realizate de românii, care lucrează în străinătate, absorbția fondurilor europene devine decisivă. În acest context, trebuie remarcat, că spre deosebire de alte programe operaționale, unde o pondere semnificativă a cheltuielilor ia în final drumul străinătății, ca urmare a plății unor contractori sau a importurilor, finanțările POSDRU sunt distribuite covârșitor către beneficiari din Romania și se întorc în mare parte la bugetul de stat.

COSTURI VERSUS BENEFICII PENTRU STATUL ROMÂN ÎN

IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

Principalele costuri ale statului român sunt reprezentate de cheltuielile co-finanțarea națională și funcționarea aparatului administrativ. Punând în balanță veniturile directe realizate din proiecte și alte beneficii conexe, putem concluziona că simpla implementare a proiectelor este o afacere foarte profitabilă pentru statul român.

SIMPLA IMPLEMENTARE A PROIECTELOR ESTE O AFACERE FOARTE PROFITABILĂ PENTRU STATUL ROMÂN, DERULATĂ CU RISCURI ȘI INVESTIȚII INIȚIALE REDUSE

Trebuie subliniat riscul redus al acestei afaceri. Sursa de finanțare din partea Comisiei este certă, iar principale amenințări sunt cu precădere interne, în măsura în care sunt determinate în principal de capacitatea organizațională internă.

Investiția inițială a statului este mică. Aceasta este susținută inclusiv cu sume acordate cu titlu de prefinanțare de către Comisia Europeană. De asemenea, viteza de recuperare a investiției este ridicată. Pe măsură ce proiectele se implementează, beneficiarii alimentează bugetul național prin taxele și impozitele, ce se aplică asupra salariilor din proiecte.

Luând în calcul toți factorii menționați anterior, efortul bugetar al statului român, de a susține implementarea POSDRU este în realitate unul redus și gestionabil, inclusiv în actualul context, în vreme ce beneficiile financiare directe raportate la costuri sunt covârșitoare, POSDRU generând venituri nete statului român și nefiind în final o povară pentru contribuabili.

POSDRU : O ABORDARE MODERNĂ ȘI INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE A CAPITALULUI UMAN

Dincolo de beneficiile imediate, pe termen mediu și lung, proiectele POSDRU au potențialul de a crea o valoare adăugată semnificativă, materializată în parametri precum îmbunătățirea productivității în muncă, creșterea inițiativelor antreprenoriale, a adaptabilității forței de muncă, maturizarea organizațională, transferul de bune practici, incluziune socială.

Programul POSDRU a oferit pentru prima dată o dimensiunea strategică pentru politica de resurse umane la nivel național, orientată în funcție de priorități și distribuită relativ echilibrat în variate domenii de intervenție.

Este o evoluție remarcabilă de la modelul anterior, lipsit de coerență și eficiență, al finanțării formării profesionale, la unul modern, permițând acțiuni inovatoare și sprijinind decisiv un domeniu al dezvoltării capitalului uman, în care România se află constant printre codașii Europei.

Nu trebuie neglijată răspândirea și consolidarea unei culturi manageriale raportate mai pregnant la abordarea de proiect și la eficiență măsurată prin indicatori. POSDRU susține o piață a dezvoltării resurselor umane lovită de criză, oferind facilități companiilor și angajaților prin reducerea semnificativă a cheltuielilor de instruire. Trebuie remarcat că, prin dimensiune strategică, facilitează acțiuni care în

condiții de piață normale nu ar putea fi susținute, precum formări profesionale la nivel de cluster prin implicarea unor campioni în domeniu.

Nu în ultimul rând, în condițiile diminuării implicării statului în activități de protecție și incluziune socială, proiectele POSDRU compensează o prezență guvernamentală tot mai anemică, vitregită de criză și austeritate.

Desigur aceste beneficii nu sunt vizibile imediat, nu se materializează constant și unitar și nu au avantajul de putea fi cuantificate ușor. Ele însă sunt decisive pe termen lung și se obțin în urma unei abordări constante și de durată, la care statul român nu ar trebuie să renunțe, în ciuda unor sincope inerente ale începutului.

Susținerea funcționării POSDRU este justificată așadar, atât prin prisma unei abordări antreprenoriale și manageriale pe termen scurt și mediu, cât și din perspectiva unei investiții publice orientată spre dezvoltare economică și socială pe termen lung.

ESTE O SITUAȚIE RARĂ DE WIN-WIN PENTRU TOȚI ACTORII IMPLICAȚI: STATUL ROMÂN OBȚINE ATÂT BENEFICII FINANCIARE CÂT ȘI NON-FINANCIARE, PARTENERII DE PROIECT OBȚIN ACCES LA FINANȚARE ÎNTR-O PERIOADĂ DE CRIZĂ, ÎN TIMP CE UNIUNEA EUROPEANĂ ÎȘI REALIZEAZĂ DEZIDERATUL DE CREȘTERE A COEZIUNII, CONVERGENȚEI ȘI DE IMPULSIONARE A MODERNIZĂRII SOCIALE.

SITUAȚIA CURENTĂ ÎN DERULAREA POSDRU

STATUL ROMÂN A BLOCAT DE FACTO ȘI NEJUSTIFICAT PLĂȚILE INTERNE CĂTRE BENEFICIARI.

Statisticile privind rambursările efectuate la nivelul POSDRU arată că, în ultimele 6 luni, mai precis în perioada aprilie – august 2012 au fost returnate beneficiarilor abia 426 mil. Lei, adică nici măcar 100 mil. Euro, o sumă infimă față de sumele solicitate prin cererile de rambursare. La aceasta se adaugă și întârzierile la plată, care se înregistrau deja, ceea ce ne conduce la concluzia că statul român a blocat, de facto, plățile interne, și a pus în pericol toate proiectele în desfășurare.

7.73% ESTE PROCENTUL DE ABSORBȚIE PENTRU POSDRU LA 31 AUGUST 2012

În același interval, sumele recuperate de România de la CE pentru acest program se ridică la 78,51 mil. Euro, ajungând la un total al plăților intermediare efectuate de către comisie de 268,84 mil. Euro. Având în vedere timpul scurs de la debutul programului, volumul contractat, plățile interne și, acum, corecțiile financiare, putem vorbi de un eșec de proporții al statului român, pentru care beneficiarii nu poartă, juridic, contractual, sau moral, nici o vină sau responsabilitate.

MII DE INSTITUȚII ȘI ORGANIZAȚII, ROMÂNEȘTI SAU STRĂINE, SUNT AFECTATE DE NERESPECTAREA CLAUZELOR CONTRACTUALE DE CĂTRE STATUL ROMÂN, AJUNGÂND ÎN PRAGUL COLAPSULUI

În spatele blocării efective a POSDRU și a procentului de absorbție de 7,73%, ce ilustrează gestionarea mediocră la nivel național a acestor fonduri, se desfășoară un peisaj sinistru în care sunt ținuți captivi miile de parteneri din cele aproape 2500 de proiecte aflate în derulare. Cauza principală este nerespectarea obligațiilor contractuale, de către statul român, respectiv neplata finanțărilor, ce generează următoarele situații:

- Blocarea efectivă a implementării proiectelor datorită lipsei resurselor;
- Întârzieri în implementare și compromiterea aproape iremediabilă a calendarelor de implementare;
- Datorii semnificative către bugetul de stat ale partenerilor de proiect, conducând la blocări de conturi și proceduri de executare silită; ironia sortii este în timp ce statul este dator către acești parteneri, acesta nu ezită să recurgă la blocări de conturi și executări silite pentru o situație cauzată, în fapt, chiar de deciziile sale;
- Datorii la fel de mari către salariați, care nu au mai putut fi plătiți în urma blocării rambursărilor și către furnizori;
- Costuri împovărătoare cu creditele angajate, pentru susținerea fluxului financiar al proiectelor;
- Creșterea semnificativă a efortului birocratic al beneficiarilor, dincolo de o limită a practicului.

PROBLEME SEMNALATE DE BENEFICIARI ÎN MANAGEMENTUL PROGRAMULUI ȘI ÎN RELAȚIA CU AM POSDRU

Beneficiarii au semnalat, în repetate rânduri, o serie de deficiențe și probleme în managementul programului. Spre exemplu, Pactul Regional Nord-Vest pentru Ocupare și Incluziune Socială a derulat, la solicitarea membrilor săi, în 2011 și în primăvara acestui an, două anchete regionale, ale căror concluzii au fost comunicate Autorității de Management.² Cu părere de rău, observăm că nici una din aceste probleme semnalate n-a fost rezolvată prin măsuri instituționale, prin reglementări clare, sau prin reformarea practicilor sau a culturii administrației programului.

Este nevoie, așadar, ca aceste probleme să fie din nou expuse aici:

1. ÎNTÂRZIERI

Întârzierile semnificative în procesarea cererilor de rambursare sunt o regulă, astfel încât există cereri de rambursare neonorate pentru activități desfășurate chiar și cu 12 luni în urmă. Limita de 45 de zile nu este respectată.

2. MODIFICAREA PREVEDERILOR CU PRIVIRE LA PREFINANȚAREA PROIECTELOR

A fost redusă prefinanțarea acordată beneficiarilor, de la 30% la un procent efectiv de 3%. Acest lucru, coroborat cu întârzierea rambursărilor, a făcut ca beneficiarii să ajungă în situația de a executa cheltuieli în avans, care depășesc prefinanțarea. Astfel, în loc ca beneficiarii să fie susținuți prin mecanismul de prefinanțare, ei susțin statul prin taxele și impozitele virate la bugetul de stat. Astfel, nu e de mirare, că proiectele înregistrează întârzieri, deficiențe calitative iar beneficiarii sunt prinși într-o luptă pentru supraviețuire.

3. LIPSA TOTALĂ DE PREDICTIBILITATE FINANCIARĂ

Date care sunt anunțate public ca termene limită pentru efectuarea plăților nu sunt respectate. Cereri de rambursare avizate cu bun de plată sunt plătite doar parțial. Din aceste cauză, însuși procentul finanțării nerambursabile, anunțat inițial, este în realitate mult mai mic, având în vedere cheltuielile adiționale ale beneficiarilor cu creditele angajate pentru susținerea proiectelor, costul de oportunitate sau cheltuielile neprevăzute cu birocrația suplimentară determinată de fiecare instrucțiune nouă a AMPOSDRU.

4. LIPSA DE TRANSPARENȚĂ

În momentul de față nu este funcțional un registru unic al plăților, accesibil tuturor beneficiarilor pentru consultarea situației cererilor de rambursare.

5. REGLEMENTĂRI HAOTICE, ALAMBICATE ȘI BIROCRATICE

AMPOSDRU a emis până în prezent 62 de instrucțiuni, fără a reuși să lămurească problemele de implementare sau raportare și fără să convingă Comisia că reușește astfel să mențină un standard de calitate ridicat în proiecte. Multe instrucțiuni sunt neclare, interpretabile sau interpretate diferit de către ofițerii de proiect.

Se întâlnesc inclusiv situații în care instrucțiunile emise de către AMPOSDRU nu pot fi puse în aplicare deoarece contravin chiar legislației naționale.

² http://stp-nv.ro/attachments/news/raport%2Bintrunire%2Bmp%2Bnv_draft.pdf

6. SUSPICIUNE ÎN LOC DE ASISTENȚĂ

În atitudinea față de beneficiari, transparență deseori mai degrabă suspiciune, decât o abordare proactivă de a sprijini beneficiarul în implementare, având în vedere totuși interesul comun în reușita proiectelor.

7. ATITUDINEA ABUZIVĂ

AMPOSDRU și-a făcut un obicei din a impune beneficiarilor condiții contractuale în mod unilateral, cum ar fi reducerea prefinanțării, fără a se consulta cu aceștia. Situația este similară, dacă nu chiar identică cu abuzurile săvârșite de o serie de bănci comerciale din România.

8. NERESPECTAREA PREVEDERILOR CONTRACTUALE DE CĂTRE AMPOSDRU

În timp ce pretinde disciplină din partea beneficiarilor, însăși AMPOSDRU nu își respectă obligațiile contractuale cu privire la termenele de plată, informare, răspunderea la solicitări, etc.

9. COMUNICAREA DEFICITARĂ

Autoritatea de Management este incapabilă să aibă o relație de comunicare normală și uniformă cu beneficiarii. Sunt foarte frecvente cazurile în care beneficiarii încearcă să contacteze AMPOSDRU pentru clarificări sau înregistrarea unor solicitări, însă efectiv cu zilele nu le răspunde nimeni. Nici solicitările sau adresele scrise ale beneficiarilor nu au mai mult succes, înregistrându-se un număr nepermis de mare de întârzieri în comunicare sau chiar ignorare completă a documentelor primite.

10. SOLICITĂRI NEREZOLVATE. REFUZUL ASUMĂRII RĂSPUNDERII

Solicitările beneficiarilor rămân nerezolvate la AMPOSDRU, pentru perioade ce depășesc frecvent 6 luni, fără a primi un răspuns. Autoritățile de management refuză în mod sistematic să-și asume răspunderea pentru cele comunicate beneficiarilor. Din acest motiv, chiar și acele răspunsuri care vin sunt, într-un număr foarte mare de cazuri, evazive, fără a sprijini efectiv beneficiarii.

11. EVALUAREA DEFICITARĂ A IMPACTULUI ȘI LIPSA DE FLEXIBILITATE

Deși o serie de instrucțiuni și modificări contractuale au schimbat total condițiile de implementare, inclusiv capacitatea de atingere a indicatorilor, ele au fost impuse beneficiarilor de către AMPOSDRU, fără vreo evaluare a impactului sau fără a permite o renegociere a condițiilor de implementare cu beneficiarii.

12. SISTEME IT GREOAIE ȘI INCOMPLETE

Sistemele IT puse la dispoziție de AMPOSDRU nu reușesc să acopere funcțional cerințele de raportare și de comunicare și sunt greu de utilizat.

PROGNOZE

În lipsa unor schimbări radicale în gestionarea POSDRU anticipăm următoarele evoluții pe termen scurt și mediu:

- 1. INTRAREA ÎN INCAPACITATE DE PLATĂ A UNEI MARI PĂRȚI A PARTENERILOR** care implementează proiectele POSDRU, conducând la dispariția efectivă unui număr mare de organizații non-guvernamentale și IMM-uri, cele mai afectate de situația actuală..
- 2. UN NUMAR SEMNIFICATIV DE PROIECTE AR PUTEA FI INCHEIATE PREMATUR**, la solicitarea beneficiarilor de a rezilia contractele de finanțare. În contextul de față, o consecință imediată va fi compromiterea definitivă a atingerii indicatorilor de program asumați de către România în fața Comisiei Europene, în condițiile în care entitățile de management se dovedesc oricum incapabile să organizeze noi apeluri de depunere de proiecte pentru accesarea sumelor rămase disponibile.
- 3. DENUNȚAREA UNILATERALĂ DE CĂTRE PARTENERI**, în mod special partenerii transnaționali, a acordurilor de parteneriat, având ca efect compromiterea iremediabilă a proiectelor. Acest lucru va genera un nou val de rezilieri.
- 4. DESCHIDEREA UNOR ACȚIUNI ÎN JUSTIȚIE ÎMPOTRIVA STATULUI ROMÂN** de către beneficiarii și partenerii din cadrul proiectelor, care au suferit pierderi în urma nerespectării obligațiilor contractuale ale statului român.
- 5. CRESTEREA COSTULUI DE GESTIONARE A BIROCRATIEI** dincolo de un prag care să poată fi susținut de către beneficiari. În acest sens, creșterea măsurilor birocratice, dincolo de un efort bugetat inițial vor genera în mod direct proporțional o creștere a erorilor și vor forța beneficiarii să translateze aceste costuri ascunse asupra calității implementării.
- 6. COMPROMITEREA IREMEDIABILĂ A CALENDARELOR PROIECTELOR**, astfel încât atingerea indicatorilor de proiect asumați contractual va deveni imposibilă, generând noi situații litigioase între beneficiari și statul român.
- 7. PIERDEREA ANGAJAȚILOR VALOROȘI ȘI CU EXPERIENȚĂ**, datorită restanțelor salariale și apariția de situații litigioase între angajați și angajatori. Acest lucru va genera un nou cerc vicios de scădere a calității în implementarea proiectelor.
- 8. UN VAL MASIV DE PROBLEME SI MODIFICARI CONTRACTUALE SOLICITATE DE BENEFICIARI**, care va încărca autoritatea de management mult peste capacitatea organizațională.
- 9. INTRODUCEREA DE ARIERATE ÎN ECONOMIE, LITIGII CU FURNIZORII DIN PROIECTE.**
- 10. DISTRUGEREA EFECTIVĂ A SECTORULUI ONG**, construit cu greutate și investiții majore în ultimii douăzeci de ani. Pe termen lung, statul român va pierde

un partener necesar nu doar în implementarea proiectelor în următorul exercițiu financiar, ci și în acțiuni de dezvoltare socială și comunitară.

11. PAGUBE DE IMAGINE ADUSE ROMÂNIEI

Având în vedere numărul ridicat de parteneri trans-naționali, atitudinea abuzivă a statului român în raport cu beneficiarii va produce României pagube de imagine semnificative în străinătate. Relațiile cu partenerii străini, construite cu greu în trecut vor fi compromise. Va fi aproape imposibilă implicarea viitoare a acestora în acțiuni similare în România, în timp ce participările românești în alte colaborări externe ar putea fi de asemenea compromise.

12. PIERDEREA ATRACTIVITĂȚII POSDRU.

Tot mai multe organizații renunță la contracte câștigate. Atât pe termen mediu cât și în perspectiva exercițiului financiar următor, statului român îi vor lipsi partenerii cu care să realizeze absorbția fondurilor europene.

13. O RATĂ EXTREM DE SCĂZUTĂ A ABSORBȚIEI

Anticipăm, că în ritmul curent, absorbția efectivă nu va depăși 40%. Chiar și acesta este din punctul nostru de vedere un procentaj optimist.

ÎN ACEST MOMENT FUNCȚIONAREA DEFICITARĂ A POSDRU AFECTEAZĂ CÂTEVA MII DE ORGANIZAȚII DIN SECTORUL PUBLIC ȘI PRIVAT, ATÂT DIN ROMÂNIA CÂT ȘI DIN STRĂINĂTATE.

CAUZE

Dincolo de problemele enunțate de beneficiari, am identificat următoarele cauze rădăcină, care trebuie adresate de către autoritățile competente, pentru a evita consecințele negative anticipate. Din nou, aceste cauze sunt binecunoscute, și au fost semnalate în mod repetat.

1. SUBDIMENSIONAREA AUTORITĂȚILOR DE IMPLEMENTARE

Atât AMPSODRU cât și organismele intermediare regionale sunt subdimensionate ca personal. Acest lucru se datorează atât blocării angajărilor cât și schimbării schemei de remunerare a personalului, având ca efect o vidare a acestor instituții de către mulți angajați competenți sau cu experiență, care au preferat oportunitățile din sectorul privat.

Totodată, resursele umane nu au fost scalate, pe măsura creșterii efortului birocratic atât ca urmare a instrucțiunilor interne cât și a celor adresate beneficiarilor.

Nu poți ca stat și societate să ai pretenții de absorbție, dacă principalul instrument nu este corespunzător.

2. REMUNERAREA NEMOTIVANTĂ A ANGAJAȚILOR

Remunerarea neatractivă din prezent, nu permite o politică de resurse umane eficientă în angajarea sau menținerea personalului competent și experimentat în cadrul structurilor de management și implementare. Acest lucru grevează în final negativ calitatea gestiunii programului.

Totodată, din experiența noastră, unui angajat plătit cu puțin sub salariul mediu pe economie, creșterea sau scăderea gradului de absorbție îi este indiferentă.

3. LIPSA RESPONSABILITĂȚII INDIVIDUALE ȘI A CRITERIILOR DE PERFORMANȚĂ

Constatăm că, în ciuda situației dezastruase a programului POSDRU în România, nici acum nu este clar cine este pe deplin responsabil pentru ce aspect al implementării tehnice și care sunt criteriile de performanță aplicate, îndeosebi în ceea ce privește gestiunea centrală a programului la nivelul AMPOSDRU. De exemplu, nu este clar cine și cum răspunde pentru emiterea unei instrucțiuni, care contravine legii sau pentru neînregistrarea a 1700 de cereri de rambursare în SMIS.

4. POLITIZAREA EXCESIVĂ

Autoritățile de implementare au fost construite cu o investiție îndelungată și majoră în personalul propriu, investiție compromisă în bună parte în urma politizării. Stabilitatea organizațională a acestor structuri este redusă.

5. FRACTURA ÎNTRE NIVELUL DECIZIONAL ȘI CEL DE IMPLEMENTARE

În ciuda direcțiilor strategice trasate la nivel decizional, implementarea măsurilor concrete lasă de dorit și nu este urmată de o monitorizare eficientă și de impunerea măsurilor corective la nivel decizional, îndeosebi în relația între minister și AMPOSDRU sau între nivelul decizional al AMPOSDRU și cel de implementare.

6. LIPSA EXPERIENȚEI REALE DE PROIECT A PERSONALULUI

Majoritatea covârșitoare a angajaților din autoritățile de implementare nu au nici măcar o zi de experiență în implementarea unui proiect, existând o prăpastie imensă între condițiile de teren și experiența pur birocratică a angajaților din instituții.

Îndeosebi când se emit instrucțiuni noi, acest fapt este un neajuns major.

7. EXEMPLUL NEGATIV

Atât timp cât însăși AMPOSDRU nu își respectă angajamentele contractuale, este de așteptat ca beneficiarii să îi urmeze exemplul.

Atât timp cât structurile de management nu reprezintă un exemplu de bună practică, nu construiesc bune practici și nu le promovează, este greu să pretinzi și chiar să îndrumi beneficiarii în această direcție.

8. FOCALIZAREA PE PRODUCEREA DE DOCUMENTE, NU PE REZULTATE

Autoritățile pun un accent prea mare pe producerea de documente în locul producerii de rezultate și a verificării acestora. Sunt consumate resurse inutile pe producerea și verificarea de hârtii, de multe ori fără o abordare coerentă și practică și fără o legătură cu menirea principală a acțiunilor finanțate prin POSDRU.

9. BENEFICIARII SUNT PRIVIȚI CA POTENȚIALI INFRACTORI

Aflându-se sub constrângerea evitării fraudelor, abordarea statului a fost de a trece de la preîntâmpinarea situațiilor sau după caz prinderea făptașului, la obligarea anticipată a beneficiarilor de a-și dovedi buna credință și nevinovăția, prin nenumărate semnături, ștampile sau declarații pe proprie răspundere, care în bună parte nu au valoare juridică și în realitate nu fac decât să crească efortul birocratic inducând o relație tensionată cu beneficiarii sau producând costuri suplimentare, care nu au fost prevăzute în estimarea inițială a efortului.

Acest fenomen de „infraționalizare” simbolică, este amplificat de o invidie socială în creștere, datorită diferenței între nivelurile salariale din proiecte și cele din administrație. Este de remarcat, că aceste niveluri salariale au fost specificate în ghiduri, sunt o practică obișnuită în proiecte similare din Europa, nu au fost în sine respinse de Comisie și sunt în avantajul statului român, datorită impozitelor aplicate. Totuși simplul fapt de a fi implicat în implementarea proiectelor generează mai nou suspiciune generalizată sau direct preferința ca „să moară și capra vecinului”.

În mod cert, nu prin invidie, suspiciune sau aplicarea unui model de aducerea tuturor la un numitor comun de sărăcie, se poate construi un model viabil de implementare, absorbție a fondurilor și dezvoltare socială.

10. LIPSA ÎNCREDERII ȘI A COOPERĂRII EFICIENTE ÎNTRE AUTORITATEA DE MANAGEMENT ȘI ORGANISMELE INTERMEDIARE

Relația deficitară între AMPOSDRU și organismele intermediare regionale a fost deseori resimțită de beneficiari pe parcursul implementării proiectelor. Ea are drept consecință un haos al interpretării spețelor, extrem de costisitor pentru ambele părți..

11. O CULTURĂ ORGANIZAȚIONALĂ MARCATĂ DE LIPSA RESPECTULUI FAȚĂ DE CETĂȚEAN

Această atitudine este vizibilă în modificările contractuale unilaterale, în lipsa de consultare a beneficiarilor, opacitatea și autismul în comunicare precum și în prevederile abuzive din contractul de finanțare. Autoritățile responsabile obișnuiesc frecvent să mintă sau să facă promisiuni false beneficiarilor.

12. LIPSA UNEI ABORDĂRI PROCEDURALE EFICIENTE

Chiar dacă procedurile interne sunt stufoase, AMPSODRU nu reușește să convingă Comisia Europeană că asigură calitatea implementării programului. Autoritățile nu realizează, că prin birocrațizarea excesivă nu pot compensa cauzele adevărate ale lipsei calității, care s-ar rezolva cu măsuri mai ieftine și mai eficiente. Nu în ultimul rând birocrațizarea programului ajunge să pună în dificultate, nu doar beneficiarii ci și propriul aparat, care nu poate ține ritmul cu complexitatea în creștere și va genera tot mai multe erori.

13. O REPREZENTARE DEFICITARĂ A INTERESELOR ÎN RELAȚIE CU COMISIA

Nu de puține ori, mai ales în trecut, AMPOSODRU a fost reprezentat mai mult decât mediocru în relațiile cu Comisia, în situații ce presupun atât crearea încrederii cât și a capacității de negociere.

14. O STRATEGIE IT DEFICITARĂ

Având în vedere complexitatea și volumul datelor și informațiilor ce trebuie procesate, sistemele IT sunt decisive. Însă, în ciuda încărcării informaționale majore, autoritățile de implementare nu dispun de toate uneltele necesare pentru a face față procesării cererilor de rambursare, monitorizării și controlului eficient al proiectelor și comunicarea cu beneficiarii. Nu se constată o viziune coerentă, integrată și legată în mod funcțional de nevoi, în managementul IT. Aceasta nu este transpusă în cele mai eficiente măsuri de investiție și în sisteme ce acoperă funcțional întreaga sferă de nevoi ale structurilor de implementare și ale beneficiarilor.

15. MANAGEMENT AL CALITĂȚII DEFICITAR. INEFICIENȚA MĂSURILOR DE AUDIT INTERN

Măsurile de audit intern nu au funcționat, astfel încât să descopere neconformitățile și să pună în mișcare un mecanism de acțiuni corective, înaintea misiunii de audit a Comisiei Europene. Nu este vizibil un sistem de management al calității eficient și eficace.

PROPUNERI

Dincolo de perspectiva blocării sau a deblocării POSDRU, considerăm că cele mai importante măsuri care pot asigura o implementare eficientă a POSDRU sunt următoarele:

1. ASUMAREA CONCLUZIILOR RAPORTULUI DE AUDIT AL COMISIEI EUROPENE ÎN ADEVĂRATUL LOR ÎNȚELES.

Constatăm din informațiile puse la dispoziția publicului cu privire la concluziile misiunilor de audit ale Comisie, că majoritatea covârșitoare a aspectelor negative semnalate sunt probleme de sistem și vizează administrarea deficitară a programului de către AMPOSDRU.

În același timp, declarațiile publice ale oficialilor români aruncă vina în curtea beneficiarilor, acuzând aspecte ce nu au făcut obiectul principal al observațiilor Comisiei, eludând adevărata cauză a crizei prezente, anume incapacitatea managerială a autorităților statului român.. Respingem cu fermitate toate referirile neinspirate ale oficialilor români, care generalizează pornind de la exemple particulare și proiectează o imagine falsă care nu este nici în interesul României.

SUSȚINEM CA PROCENTUL DE CORECȚIE DE 25% ADUS PLĂȚILOR DEJA EFECTUATE DE CĂTRE COMISIE SĂ FIE ASUMAT DE CĂTRE STATUL ROMÂN, CA AMENDĂ ADMINISTRATIVĂ, FĂRĂ A FI TRANSPUS PRIN MĂSURI EXPLICITE SAU IMPLICITE ASUPRA BENEFICIARILOR.

Focalizarea pe optimizarea funcționării AMPOSDRU și a organismelor intermediare, poate asigura calitatea implementării proiectelor. În acest sens, solicităm ca procentul de corecție de 25%, anunțat public, să fie asumat de către statul român, ca amendă administrativă și să nu fie transpus prin nici o măsură explicită sau implicită asupra beneficiarilor. Este necesară aplicarea unui cadru contractual corect, ținând cont de interesul primordial de absorbție, nu de compromitere generalizată a beneficiarilor și a programului.

2. RELUAREA DE URGENȚĂ A PLĂȚILOR CĂTRE BENEFICIARI ȘI REALIZAREA LA TIMP A ACESTORA ÎN VIITOR

pentru toate cererile de rambursare avizate cu "bun de plată", în conformitate cu prevederile specifice ale contractelor de finanțare. Precizăm că decalajul rambursărilor față de activitățile executate face ca în realitate beneficiarii să finanțeze statul român, prin taxele și impozitele plătite în avans, având în vedere că aceste sume nu ar fi fost cheltuite în mod normal, în lipsa finanțărilor europene.

3. EMITEREA UNUI ACT NORMATIV PENTRU ANULAREA DOBÂNZILOR ȘI PENALITĂȚILOR APLICATE BENEFICIARILOR ȘI PARTENERILOR ACESTORA, CARE SUNT ÎN BLOCAJ FINANCIAR PENTRU CĂ STATUL NU ȘI-A RESPECTAT OBLIGAȚIILE DE PLATĂ,

precum și eliminarea măsurii de blocare a conturilor. Amintim oficialilor responsabili că aceste datorii nu ar fi apărut, dacă nu ar fi existat întârzierile în rambursare din partea Guvernului României.

4. ANGAJAREA DE PERSONAL SUPLIMENTAR ȘI COMPETENT ÎN INSTITUȚIILE RESPONSABILE CU MANAGEMENTUL PROGRAMULUI,

pentru a acoperi în întregime necesarul de personal.

5. ÎMBUNĂTĂȚIREA SEMNIFICATIVĂ A REMUNERAȚIEI PERSONALULUI AMPOSDRU ȘI OIPOSDRU,

în legatură cu criteriile de performanță bine definite și monitorizate.

6. SUBCONTRACTAREA UNOR ACTIVITĂȚI ȘI COMPETENȚE

pentru depășirea crizei de personal, cu definirea strictă a criteriilor de performanță și de experiență a subcontractorilor AMPOSDRU.

7. ELIMINAREA CLAUZELOR ABUZIVE DIN CONTRACTELE DE FINANȚARE

cu precădere cele care privesc reducerea unilaterală a finanțării și eludarea răspunderii guvernamentale, după cum o relevă prevederea contractuală de mai jos:

Actualmente, AMPOSDRU își rezervă dreptul de a reduce parțial sau total finanțarea dacă această diminuare este cauzată de dificultăți în cadrul bugetului de stat. În acest sens, semnarea contractului de finanțare nu reprezintă în mod automat obligația necondiționată a AMPOSDRU de a finanța, până la finalizarea proiectului, valoarea angajată în cazul menționat mai sus.

Introducerea unei clauze prin care statul roman se obliga sa asigure toate resursele financiare pentru decontarea cheltuielilor declarate eligibile, respectiv a finantarilor contractate.

8. ELIMINAREA PRACTICII DE MODIFICARE UNILATERALĂ A CONTRACTELOR

Reformularea clauzelor cu privire la modificările și completările la contract, astfel încât să nu fie posibilă invocarea unor schimbări din legislația națională, care au fost operate de guvern cu intenția directă de a modifica a condițiilor contractuale aplicabile proiectelor de finanțare.

9. INTRODUCEREA IN CONTRACTUL DE FINANTARE A UNEI MENȚIUNI EXPLICITE CU PRIVIRE LA RECUNOAȘTEREA TITLULUI EXECUTORIU AL CERERILOR DE RAMBURSARE, AVIZATE CU BUN DE PLATĂ.

10. PUNEREA DE URGENȚĂ ÎN PRACTICĂ A PREVEDERILOR CONTRACTUALE

(Art 9. Obligațiile părților, B. Obligațiile AMPOSDRU și OIPOSDRU delegat, alin 1, 2), cu privire la informarea beneficiarilor în timp util, asupra oricărei decizii luate care poate afecta implementarea proiectului precum și asupra rapoartelor formulate de către Comisia Europeană și orice altă autoritate competentă. Creșterea transparenței deciziilor guvernamentale față de beneficiari în tot ceea ce privește implementarea programului și în special în privința planificării plăților.

11. ELIMINAREA PRACTICII DE EMITERE A INSTRUCȚIUNILOR, FĂRĂ O PUBLICARE A UNEI VARIANTE DE LUCRU ȘI A CONSULTĂRII ÎN PREALABIL A BENEFICIARILOR,

cu cel puțin 30 de zile de la data intrării în vigoare a acesteia. Creșterea eficienței controlului juridic intern cu referire la instrucțiunile emise și valorizarea experienței beneficiarilor pentru definirea unor instrucțiuni aplicabile din punct de vedere practic și legal.

12. RETRAGEREA ORICĂROR INSTRUCȚIUNI SAU DECIZII, CARE NU SUNT ÎN CONFORMITATE CU LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ SAU EUROPEANĂ,

cum este Instrucțiunea 62. Reformularea urgentă a instrucțiunii 62 pentru a corespunde legislației naționale și totodată pentru a putea fi realizabilă din punct de vedere al resurselor beneficiarilor.

13. DEFINIREA CLARĂ A RESPONSABILITĂȚII INDIVIDUALE ȘI INSTITUIREA DE MĂSURI CORECTIVE ȘI PUNITIVE PENTRU DEFICIENȚE MAJORE ÎN EXECUTARE SARCINILOR DE SERVICIU

de către angajații AM și OI POSDRU în cadrul structurilor responsabile cu managementul programului.

14. OPERAȚIONALIZAREA EFICIENTĂ A UNOR COMITETE DE MONITORIZARE A POSDRU LA NIVEL NAȚIONAL ȘI REGIONAL,

în care să fie implicați mai activ beneficiarii, inclusiv cu rol de co-decizie, atât prin parteneriatele pentru ocupare și forță de muncă cât și prin alte organizații reprezentative la nivel local, regional sau național.

15. EFICIENTIZAREA MĂSURILOR DE AUDIT INTERN ÎN AUTORITĂȚILE RESPONSABILE CU GESTIONAREA POSDRU

și raportarea acestora în fața comitetelor de monitorizare POSDRU, la nivel național și regional, cu implicarea parteneriatelor pentru ocupare și a altor actori relevanți.

16. INSTITUIREA UNEI MĂSURI SIMILARE DE RAPORTARE A ACTIVITĂȚILOR ÎN CADRUL OIPOSDRU ȘI AMPOSDR

precum cele cerute beneficiarilor prin deja pomenita instrucțiune 62.

17. OPERAȚIONALIZAREA DE URGENȚĂ A REGISTRULUI UNIC AL CERERILOR DE RAMBURSARE,

cu aplicarea deplină a criteriilor de transparență și planificare nepreferențială a plăților. Respectarea calendarului de rambursare anunțat.

18. SIMPLIFICAREA ȘI EFICIENTIZAREA PROCEDURILOR DE RAPORTARE

prin focalizarea pe rezultate nu pe producția de documente.

19. RENUNȚAREA LA PRACTICA SCHIMBĂRII REGULILOR ÎN TIMPUL JOCULUI

prin emiterea de instrucțiuni sau prin modificări contractuale care schimbă decisiv contextul de implementare, încărcând beneficiarii cu un efort birocratic care nu este acoperit de bugetul proiectului. Orice modificare a cadrului contractual necesară să fie făcută cu consultarea beneficiarilor și lăsînd timp pentru acomodarea acestora la noile condiții.

20. ÎMBUNĂȚĂȚIREA SEMNIFICATIVĂ A INFRASTRUCTURII IT A AMPOSDRU:

- Elaborarea și implementarea unei strategii IT coerente, avizată și de reprezentanții beneficiarilor;
- Îmbunătățirea semnificativă a funcționalităților aplicației ActionWeb, printre care corectarea funcției de raportare a indicatorilor, inclusiv a celor asumați suplimentar de beneficiari;
- Instituirea unui serviciu on-line de trimitere a solicitărilor de clarificare, modificărilor contractuale și notificărilor, cu posibilitatea de înregistrare automată și urmărire a stadiului de către beneficiari;
- Instituirea unui serviciu on-line de trimitere a cererilor de rambursare în format electronic, cu posibilitatea de urmărire a stadiului procesării de către beneficiari;

21. RENUNȚAREA LA PRACTICA POLITIZĂRII INSTITUȚIILOR RESPONSABILE CU MANAGEMENTUL ȘI IMPLEMENTAREA POSDRU LA NIVEL NAȚIONAL ȘI REGIONAL.

22. RENUNȚAREA LA PUNEREA ÎN DISCUȚIE A UNOR PROBLEME SUPERFICIALE

precum veniturile salariale ale angajaților din proiect sau caracterul acțiunilor finanțate și focalizarea efortului pe îmbunătățirea funcționării autorității de management, a organismelor intermediare și pe creșterea capabilității organizaționale a acestora.

23. ELABORAREA RAPIDĂ A PROCEDURILOR DE RECUPERARE A TVA PLĂTITE ÎN CADRUL PROIECTELOR POSDRU DE CĂTRE BENEFICIARI SOCIETĂȚI COMERCIALE, ȘI PLATA RAPIDĂ A SUMELOR AFERENTE CĂTRE ACEȘTIA,

în conformitate cu modificările aduse în august 2012 HG 759/2007.

24. SIMPLIFICAREA PROCEDURILOR DE ACHIZITII PUBLICE

Elaborarea unor cerințe simplificate, clare și aliniate la legislația națională și a UE cu referire la achizițiile realizate de organizațiile private care nu sunt considerate autorități contractante.

Simplificarea procedurilor de contractare și a documentațiilor obligatorii minime pentru contractele similare cu achizițiile directe, respectiv cele a caror valoare nu depășește pragul minim aplicat achizițiilor directe.

25. CERTIFICAREA SISTEMULUI DE MANAGEMENT

Certificarea sistemului de management al calitatii din structurile de management al POSDRU, cu implicarea unui organism de certificare de referință, la nivel internațional. Instituirea unei auditări adiționale a sistemului de management, sub supravegherea organismului de certificare, implică o externalizare a unei răspunderi adiționale și garanțiilor suplimentare, emise de un terț, cu privire la funcționarea structurilor de management, pentru preîntâmpinarea unor audituri nefavorabile ale Comisiei Europene.

26. ÎMBUNĂTĂȚIREA RELAȚIEI ÎNTRE BENEFICIARI ȘI AUTORITĂȚI DE IMPLEMENTARE

de la una marcată de suspiciune și control la una bazată pe încredere și asistență. O abordare rigidă bazată pe control e insuficientă, fără măsuri de consiliere și creștere a capacității organizaționale a beneficiarilor. Atragem atenția autorităților, că statul nu poate să joace de unul singur la „masa absorbției” și are nevoie de beneficiari puternici, nu de beneficiari slăbiți și hăituiți. Absorbția nu poate fi realizată, decât împreună cu beneficiarii și nu într-o relație marcată de suspiciune, ostilitate și acuze.

27. O ABORDARE MAI NUANȚATĂ ÎN RELAȚIA CU COMISIA EUROPEANĂ

Înțelegând situația delicată a POSDRU în România, generată inclusiv de o serie de abateri de la bune practici în implementarea proiectelor, solicităm o reprezentare echilibrată în relație cu Comisia Europeană a interesului beneficiarilor onești, aceștia reprezentând regula, nu excepția.

De asemenea înțelegând și atitudinea intransigentă a Comisiei față de funcționarea programului, nu putem decât să ne exprimăm încrederea că o bună colaborare a tuturor celor implicați va aduce după sine rapid o mai bună funcționare a programului, care nu va duce la sufocarea proiectelor, având ca victime colaterale miile de beneficiari care au crezut în fondurile structurale.